

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора
Національного університету
«Острозька академія»
№110 від 5 грудня 2023 року

СХВАЛЕНО

Вченою радою Національного
університету «Острозька академія»
Протокол № 5 від 30 листопада 2023 року

Концепція освітньої діяльності Національного університету «Острозька академія»

1. Вступ

Концепція освітньої діяльності Національного університету «Острозька академія» – це програмний документ, що визначає основні принципи, завдання та механізми реалізації освітнього процесу в університеті. Концепція відповідає Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Національній доктрині розвитку освіти в Україні, Державній національній програмі «Освіта» («Україна XXI століття»), Статуту НаУОА, Стратегії розвитку НаУОА на 2017-2026 роки.

Беручи до уваги високу конкуренцію між закладами вищої освіти, а також ґрунтуючись на аналізі актуального стану освітніх послуг, які надає Національний університет «Острозька академія», академічна спільнота НаУОА звертає особливу увагу на якість навчання та привабливість освітніх програм. Зокрема, розвиток освітніх пропозицій на різних рівнях вищої освіти передбачає запровадження нових спеціальностей та освітніх програм. Враховуючи тенденції сучасного освітнього простору, реалізація освітнього процесу в НаУОА передбачає широке впровадження принципів студентоцентричного навчання, розширення можливостей самостійного творення індивідуальної траєкторії здобування вищої освіти, реалізації принципів «навчання впродовж життя» та «освіти для дорослих». Усе це спрямоване на розширення обсягу освітніх послуг, удосконалення системи профорієнтації та залучення нових студентів на рівнях бакалаврату, магістеріуму та докторських студій. В університеті особливу увагу звертають на впровадження інноваційних методів навчання, збільшення частки самостійної роботи студентів, здобуття практичних навичок під час вивчення курсів, запровадження практики написання наукових есеїв.

Мета освітньої діяльності в НаУОА передбачає реалізацію діяльності у сфері вищої освіти через систему науково-методичних і педагогічних заходів, що спрямована на формування компетентностей у здобувачів вищої освіти, які забезпечують кваліфікацію та можливість їх самореалізації відповідно до покликань, інтересів, здібностей і вимог ринку праці.

Реалізація цієї мети пов'язана з підтримкою і розвитком етосу Острозької академії, що передбачає дотримання таких основних цінностей: академічна доброчесність, рівність у доступі до знань, прозорість діяльності, високі моральні й духовні цінності, свобода наукових досліджень, активна громадянська позиція, висока якість освітніх послуг.

2. Основні принципи для організації та здійснення освітньої діяльності в НаУОА

Лідерство. Цей принцип стосується організації освітнього процесу. Він передбачає орієнтацію на те, що викладач не ментор, який на заняттях просто переказує зміст навчальної дисципліни. В умовах інформаціоналізму принцип лідерства є нагальною вимогою. Відтак, викладач має стати для студентів лідером у пошуку знань, формуючи в

них лідерські якості, які згодом будуть корисними в їхній професійній діяльності.

Інноваційність. Для ефективної реалізації освітніх програм, що передбачають затребувані на ринку праці спеціальності, спеціалізації, та формування в студентів загальних і професійних компетентностей під час викладання навчальних дисциплін широко використовують інноваційні методи. Організація освітнього процесу в НаУОА передбачає підтримку та стимулювання широкого діапазону практик інноваційного навчання та викладання, ґрунтуючись на здобутому власному досвіді та переймаючи позитивні практики інших університетів. Водночас ми прагнемо розвивати синергію між освітою, дослідженнями й інноваціями як результатом вироблення та здобуття знань.

Підприємливість. Освітній процес у НаУОА відкритий для креативних рішень. Від самого початку відродження Острозької академії особливу увагу звертали на трансформацію системи вищої освіти, яка б враховувала вже наявний позитивний досвід і водночас не задовольнялася б стандартними рішеннями. Сучасність вимагає креативного підходу до формування освітньої пропозиції, яка б урахувала актуальний стан ринку праці й передбачала майбутні тенденції в зміні професій.

Громадянська активність і відповідальність. НаУОА ставить собі за мету формувати в здобувачів вищої освіти громадянську позицію, національну ідентичність і відчуття відповідальності. Складником освітнього процесу в НаУОА є виховний процес, орієнтований на формування патріота України, стимулює бути активним громадянином у демократичному суспільстві.

Академічні цінності, свободи та доброчесність. Важливий складник реалізації освітнього процесу в НаУОА - це дотримання академічних цінностей і свобод, а також принципів доброчесності. Їх засвоєння та керування ними в межах освітнього процесу має стати основою для формування чітких моральних позицій студентів і викладачів.

Традиція. Освітній процес у НаУОА ґрунтується на традиціях вищої освіти в Україні, закладених в Острозькій академії кін. XVI - поч. XVII ст.

3. Практичні аспекти навчання

Постійне зближення теоретичного навчання та актуальних практичних навиків майбутніх фахівців - одна з основних умов підготовки висококваліфікованих випускників, які будуть конкурентоспроможними на вітчизняному та світовому ринку праці. Це досягаємо шляхом:

- проведення занять викладачами-практиками, які мають високий авторитет у професійних колах, володіють унікальними досвідом управлінської чи експертної діяльності в органах державної влади й управління, бізнесі, некомерційних організаціях, різних організаційно-правових форм господарювання та форм власності; проведення дуальних лекцій;

- високої організації та проведення практик, що передбачає виконання спеціалізованих індивідуальних завдань, спрямованих на обґрунтування конкретних рішень щодо підвищення ефективності діяльності об'єкта практики;

- застосування системи проєктно-орієнтованого навчання шляхом вирішення конкретних практичних кейсів; тісної співпраці з роботодавцями шляхом проведення майстер-класів, бізнес-тренінгів, бізнес-кейсів, розроблення наукових проєктів на замовлення, спрямованих на формування компетентностей у студентів щодо виконання практичних управлінських завдань;

- розширення міжнародної співпраці з університетами-партнерами, зростання якості закордонного стажування студентів і викладачів університету, залучення викладачів-іноземців для постійного формування навичок спілкування іноземною мовою та створення всебічно розвинутого майбутнього фахівця в умовах світової глобалізації та інтеграції;

- зростання кількості дисциплін із читанням англійською мовою для забезпечення комунікативних компетентностей здобувачів освіти;

- забезпечення максимальної гнучкості й індивідуального підходу в здобуванні

вищої освіти, упровадження в освітній процес самостійної роботи студентів на основі активного використання інформаційних і комунікаційних технологій;

- створення умов для реалізації здібностей учасників освітнього процесу та підвищення їхньої практичної підготовки.

4. Науковий компонент освітнього процесу

Модель університету передбачає поєднання навчання та проведення наукових досліджень. Це два основні «стовпи», які формують інституційну ідентичність університету. Саме тому освітній процес у НаУОА тісно переплетений із науковими дослідженнями, які проводять студенти, аспіранти, докторанти та викладачі.

Науковий компонент освітнього процесу в НаУОА пов'язаний із:

- формуванням у студентів академічної культури й умінь вирішувати складні дослідницькі завдання;

- доповненням дидактичного аспекту навчання евристичним пошуком нових знань, які оновлюють матеріал, передбачений у програмах навчальних дисциплін;

- здобуттям навичок критичного мислення, публічної презентації та захисту власних ідей шляхом участі в наукових заходах, виконання наукових проєктів, написання наукових есе, курсових, кваліфікаційних і дисертаційних робіт;

- участю студентів у роботі наукових гуртків, лабораторій, науково-дослідних центрів, наукових товариств, що діють у НаУОА.

5. Засади використання штучного інтелекту в освітній діяльності

Інструменти штучного інтелекту (далі - ШІ) використовуються з метою удосконалення освітнього процесу, наукової діяльності та управлінських процедур на засадах:

- недопустимості розміщення та поширення учасниками освітнього процесу та працівниками НаУОА конфіденційної інформації, персональних даних, службової інформації, інформації, яка становить комерційну таємницю в інструментах ШІ;

- обов'язковості перевірки інформації з недостовірних джерел, зокрема контенту, створеного штучним інтелектом;

- запобігання проявам академічної недоброчесності, порушення авторських прав та інтелектуальної власності, плагіату;

- контролю викладачів за процесом використання ШІ під час навчання чи у процесі дослідження; ці процеси мають забезпечувати інтерактивну взаємодію людей із ШІ, а також відповідальність людини за рішення, пов'язані з точністю створеного штучним інтелектом контенту, стратегій навчання чи дослідження;

- пропорційності вибору інструментів ШІ відповідно до вікового діапазону здобувачів, очікуваних результатів і типу цільових знань або цільової проблеми;

- використання контенту створеного ШІ із зазначенням використаного застосунку, методики його використання та інших зазначень, передбачених умовами використання конкретного застосунку.

6. Забезпечення якості освітніх послуг

Пріоритетним для університету є постійний контроль за якістю наданих освітніх послуг і безперервним їх поліпшенням. У НаУОА всіх працівників і студентів залучено до забезпечення якості освітніх послуг, зокрема для цього актуалізовано:

- формування освітніх програм на основі національних і міжнародних стандартів освіти, потреб ринку праці, перспектив розвитку галузей, дослідницької компоненти в навчанні; підтримання взаємозв'язку зі студентами та випускниками для актуалізації освітніх програм і їх компонентів;

- урахування розвитку компетентностей у здобувачів освіти, сформованих у проєкті Тюнінга;

- постійне вдосконалення змісту навчання, використання сучасних технологій і методик навчання;
- моніторинг якості освітніх послуг, тенденцій розвитку світового освітньо-наукового простору;
- застосування системи оцінки якості викладання навчальних дисциплін студентами;
- сприяння розвитку та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, проводячи засідання Школи освітніх інновацій для розгляду практичних аспектів педагогіки вищої школи, новітніх методів навчання, сприяння стажуванню поза НаУОА, а також здійснення наставництва для молодих викладачів;
- забезпечення академічної доброчесності перевіркою наукових робіт на плагіат;
- формування стійкої позитивної академічної репутації за освітніми програмами.

7. Надання високого рівня іншомовних комунікативних навичок здобувачам освіти

Отримання студентами високого рівня іншомовних комунікативних навичок досягаємо завдяки сучасним підходам до викладання іноземних мов, а також викладання окремих курсів іноземними мовами:

- використання комунікативного підходу й інтерактивних методів навчання;
- занурення студентів у мовне середовище завдяки постійному спілкуванню з носіями мови як у межах університету, так і шляхом участі (як студентів, так і викладачів) у великій кількості міжнародних програм академічної мобільності;
- професійно орієнтоване вивчення мови, що полягає в опануванні тих компетенцій і навичок, які найбільш затребовані в тій чи тій сфері професійної діяльності;
- забезпечення новітньою матеріально-технічною базою (лінгафонними кабінетами, комп'ютерами, мультимедійними проєкторами тощо);
- функціонування різноманітних сертифікатних програм і мовних курсів, що дають можливість не лише набути, удосконалити чи закріпити знання тих чи тих мов, а й отримати офіційне підтвердження рівня володіння мовою.

8. Інформаційне забезпечення

Освітній процес в університеті оптимізуємо шляхом упровадження та постійного вдосконалення інформаційно-аналітичної бази. Це досягаємо шляхом поширення електронного навчання (e-learning) з використанням:

- електронного каталогу Наукової бібліотеки університету та розвитку системи управління методичним забезпеченням і літературою Litpro, що забезпечує широкий віддалений доступ студентів до навчальних ресурсів;
- системи Moodle, що дає змогу науково-педагогічним працівникам розмістити навчально-методичне забезпечення дисциплін, вести електронні журнали обліку, проводити поточний і підсумковий контроль рівня знань студентів, отримувати зворотний зв'язок;
- системи дистанційного навчання, розширення форм і методів самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- системи "UMsys" для обліку студентів, груп, формування розкладів, вибору навчальних дисциплін, що дасть можливість створювати персональні кабінети студентів і науково-педагогічного персоналу університету;
- оперативного доступу до провідних світових наукометричних баз даних, іноземних навчальних ресурсів, аналітичних даних міжнародних організацій та інституцій, вітчизняних органів державної влади, що зумовлює зростання ефективності самоосвіти студентів.

Освітній процес у НаУОА орієнтований на використання технологій задля розвитку у студентів творчості в цифровому середовищі та формування сучасних цифрових компетентностей.

9. Формування академічного середовища

Для забезпечення якісного освітнього процесу важливо формувати корпоративну культуру, взаємозв'язок між підрозділами, а також активне студентське самоврядування, яке впливає на вдосконалення освітнього процесу НаУОА. Це забезпечуємо:

- формуванням корпоративної культури учасників освітнього процесу;
- організацією освітньої діяльності на принципах рівних можливостей, гнучкості, неупередженості, професійності, системності;
- професіоналізмом і досягненням якісно нового рівня кооперації між навчально-науковими інститутами, факультетами, кафедрами й іншими структурними підрозділами, задіяними в організації освітнього процесу;
- здійсненням зустрічей науково-педагогічних працівників, засідань комісії з питань якості освіти, навчально-методичної ради, рад факультетів/інститутів, ректорату, вченої ради університету для вдосконалення освітнього процесу;
- формуванням комунікативної компетентності, культурної освіченості, адаптивності, ініціативності, критичного мислення, ухвалення рішень, самостійного навчання в здобувачів освіти;
- підготовкою адаптивних випускників, які прагнуть постійного самовдосконалення.

Академічна спільнота НаУОА формується на принципах співпраці між усіма її членами задля досягнення спільної мети - розвитку університету, надання якісних освітніх послуг і проведення наукових досліджень на високому рівні. Особливою умовою цього ми вважаємо забезпечення просування в академічній кар'єрі на підставі успішних досліджень та якості викладання, а також безперервний професійний розвиток викладачів та всіх працівників, задіяних в організації освітнього процесу в НаУОА.